

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 25728-07-19

ניתנה ביום 03 מאי 2020

המערער

אדם יעקובוב

-

המשיבה

עיריית ראשון לציון

בשם המערער – עו"ד קרן שאול-סיוון
בשם המשיבה – עו"ד רעות שגיב-גרטלר ועו"ד צליל דהן-קינן

החלטה

הרשמת אפרת קוקה

1. לפני בקשת המשיבה למחיקת הערעור על הסף מפאת איחור בהגשתו. הערעור הוגש על פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב מיום 19.5.2019 (כב' השופטת אופירה דגן-טוכמכר ונציגי הציבור מר חיים בצלאל ומר בעז קמר, סע"ש 27113-02-15). מונחת לפני גם בקשתו החלופית של המערער להארכת מועד להגשת הערעור מטעמו.

רקע הבקשות

2. בבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב התבררה תביעתו של המערער למתן סעדים שונים בעניין פיטוריו מעבודתו כמציל בחופי המשיבה. בכתב התביעה המתוקן שהגיש לבית הדין האזורי, עתר המערער להשבתו לעבודה ולסעדים כספיים שונים, בסך כולל של 208,000 ש"ח.

3. בפסק דינו מיום 28.5.2019, הורה בית הדין האזורי על דחיית התביעה, על כל רכיביה, והשית על כל אחד מהצדדים את הוצאותיו בהליך (להלן: **פסק הדין המקורי**). המשיבה הגישה לבית הדין האזורי ביום 30.5.2019, בקשה לתיקון טעות קולמוס שנפלה בפסק הדין, במסגרתה הוחלפו שמות באי כח הצדדים. בהחלטת בית הדין האזורי מיום 2.6.2019, התקבלה הבקשה לתיקון פסק הדין ונקבע כי **"כותרת פסק הדין תתוקן כמבוקש"** (להלן: **החלטת התיקון**).

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 25728-07-19

4. המערער הגיש ערעור על פסק הדין ביום 10.7.2019. המשיבה הגישה בקשה לסילוק הערעור על הסף מפאת האיחור בהגשתו. במסגרת תשובתו לבקשה, עתר המערער (לחלופין) להארכת מועד להגשת הערעור. בקשות אלה הן העומדות להכרעתנו.

תמצית טיעוני הצדדים בבקשות

5. **המשיבה טענה**, כי יש להורות על סילוק הערעור על הסף מפאת איחור בהגשתו. לטענתה, החלטת התיקון נצפתה על ידי שני משתמשים ממשרד בא כוח המערער ביום 4.6.2019 וביום 5.6.2019. כך, שהייתה למערער ידיעה אודות פסק הדין לכל המאוחר במועדים אלה, והיה עליו לנהוג בתום לב ולפעול להגשת ערעור או לקבלת פסק הדין לידי מועד מוקדם יותר. המשיבה סבורה, כי מדובר בנסיבות המצדיקות את החלטת 'כלל הידיעה' על המערער, באופן שיימנו הימים להגשת הערעור החל מיום 4.6.2020.

המערער התנגד לבקשה לסילוק הערעור על הסף, תוך שטען, כי פסק הדין המקורי לא הומצא לו כדין ולא התקבל בתיבת הדואר האלקטרוני שלו. עוד טען המערער, כי גם פסק הדין המתוקן, אשר נשלח אליו באמצעות הפקס ביום 14.6.2019, לא הומצא לו כדין בהתאם לתקנות. לחלופין, ביקש המערער הארכת מועד להגשת ערעור על פסק הדין, תוך שטען, כי מדובר בערעור עקרוני אשר קיימת חשיבות ציבורית לבירור הטענות המועלות בו.

המשיבה התנגדה לבקשה החלופית להארכת מועד מן הטעם, שהמערער לא העלה 'טעם מיוחד' כנדרש בדין ונוכח סיכויי הערעור הנמוכים לטעמה.

הכרעה

6. לאחר בחינת טיעוני הצדדים בבקשות ועיון בכלל החומר המצוי בתיק בית הדין, באתי לכלל מסקנה, כי דין הבקשה לסילוק הערעור על הסף להידחות, וכי יש לקבל את הערעור לרישום, כמפורט מטה:

האם בוצעה המצאה כדין של פסק הדין למערער?

7. **תקנה 73 לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב-1991** (להלן: **תקנות בית הדין לעבודה**) קובעת, כי המועד להגשת ערעור על פסק דין של בית דין אזורי הוא 30 ימים מיום שימוע פסק הדין, או מיום שבו הומצא למערער פסק הדין אם ניתן בהעדר הצדדים.

במקרה שלפני, פסק הדין המקורי נשלח לב"כ המערער ביום 30.5.2019 באמצעות 'הודעה באתר', שמשמעותה שליחת הודעה לתיבת הדואר האלקטרוני של ב"כ

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 25728-07-19

המערער עם קישור לפסק הדין (ראו: בש"א (עליון) 8839/18 כהן – המאגר הישראלי לביטוחי רכב, 19.12.2018). מדובר בהמצאה על פי תקנה 497(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: תקנות סדר הדין האזרחי) החלה בבית הדין לעבודה מכוח תקנה 129 לתקנות בית הדין לעבודה.

אלא, שב"כ המערער הגיש לבית הדין תצהיר של מתמחה ממשרדו, אשר לפי האמור בו, לא התקבלה בתיבת הדואר האלקטרוני של משרד ב"כ המערער הודעה על פסק הדין או קישור לפסק הדין. נוכח האמור בתצהיר ובהתאם להוראת תקנה 497(ג) לתקנות סדר הדין האזרחי, לא ניתן לקבוע שבוצעה המצאה כדין של פסק הדין המקורי למערער ביום 30.5.2019, או בכלל. יש לציין, כי גם מעיון במערכת נט המשפט, עולה ספק של ממש באשר להגעת ההודעה על פסק הדין המקורי לתיבת הדואר האלקטרוני של ב"כ המערער.

8. כאמור, לאחר מתן פסק הדין, הגישה המשיבה לבית הדין האזורי ביום 30.5.2019, בקשה לתיקון טעות קולמוס בפסק הדין. הבקשה נעתרה בהחלטה מיום 2.6.2020. החלטת התיקון נשלחה אף היא לב"כ המערער באמצעות 'הודעה באתר' ביום 2.6.2019. לא מצאנו בטיעוניו של המערער, כי הוא כופר בהמצאה זו.

9. סעיף 81(ג) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט) קובע, כי יש לראות את מועד החלטת התיקון כמועד מתן פסק הדין לעניין הגשת ערעור. מכאן, שמניין הימים להגשת ערעור יחל מיום המצאת ההחלטה המורה על תיקון פסק הדין.

בעניין זה יוער, כי בהתאם להלכה הרווחת, קיימת תחולה להוראת סעיף 81(ג) לחוק בתי המשפט גם מקום בו מדובר בתיקון "טכני" של פסק הדין, אשר אין לו השפעה על העניינים שהם מושא ההליך הערעורי (ראו: ע"א 9357/09 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' אילנה עמיר, 10.3.2010, ע"א 7143/99 רשות הפיתוח נ' יורשי עלי תאופיק עאצי, 3.7.2000, בש"א (עליון) 7102/01 חב' קוביק בע"מ נ' מיקרוסופט קופוריישן, 7.4.2000). משכך, יש לדחות את טענתה של המשיבה, כי החלטת בית הדין האזורי בעניין תיקון פסק הדין אינה מאריכה בענייננו את המועד להגשת הערעור.

10. אלא, שספק בענייננו, אם המצאת החלטת התיקון בלבד לב"כ המערער ביום 2.6.2019, ללא שצורף לה פסק הדין המתוקן, ובנסיבות בהן לא נעשתה המצאה כדין של פסק הדין המקורי, מתחילה את מרוץ הימים להגשת ערעור על פסק הדין. בהתאם לפסיקה, הטעם העומד ביסוד הוראת סעיף 81(ג) לחוק בתי המשפט עניינו

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 25728-07-19

בכך, שתיקון פסק הדין משולב למעשה לתוך פסק הדין המקורי. הקביעה בהוראת הסעיף לפיה יש לראות את מועד התיקון כמועד מתן הפסק, תכליתה כי הערעור יתייחס לפסק הדין המתוקן ולא לפסק הדין המקורי (ראו: בש"א (עליון) 1642/11 **רינה אליאב נ' תמר שמואלוב**, 22.3.2011, וההפניות שם). לאור דברים אלה יש לקבוע, כי המצאת החלטת התיקון לב"כ המערער ביום 2.6.2019, מבלי שנעשתה המצאה כדין של פסק הדין המקורי למערער, אין די בה כדי להורות שבוצעה המצאה כדין של פסק הדין למערער.

11. זאת ועוד, משלוח פסק הדין המתוקן למערער ביום 14.6.2019 באמצעות הפקס, אף הוא אינו מהווה המצאה כדין. זאת, נוכח הוראת **תקנה 497א(א)(3) לתקנות סדר הדין האזרחי**, ומאחר שפסק הדין מחזיק למעלה מעשרה עמודים. מכל מקום, המערער אישר בתגובתו את קבלת פסק הדין המתוקן במועד זה והערעור לא הוגש באיחור בהתייחס למועד קבלת הפקס (14.6.2019).

האם יש מקום להחיל את 'כלל הידיעה' על המערער?

12. נפנה מכאן לבחון את טענת המשיבה, לפיה יש להחיל על המערער את 'כלל הידיעה', ולמנות את הימים להגשת הערעור החל מהיום בו צפה בא כוחו לראשונה בהחלטת התיקון (4.6.2019).

שאלת היחס בין "כלל ההמצאה" לבין "כלל הידיעה" נדונה לא אחת בפסיקתו של בית דין זה. הכלל שקבעה הפסיקה הוא, שיש להעדיף את 'כלל ההמצאה' על פני 'כלל הידיעה', וזאת בתנאי ש'כלל ההמצאה' אינו משמש מנוף להתנהגות חסרת תום לב, בלתי מוצדקת או בלתי מידתית של הצד שכנגד, או לשימוש בלתי סביר בהליכי בית משפט (ראו: ע"ר (ארצי) 38199-05-11 **נתן קרמר – שרה אורן**, 29.8.2011; ע"ר 54130-06-16 **מחמד אדם מהדי מוחמד – שמש חי אחזקות בע"מ**, 20.2.2017).

אשר להחלת 'כלל הידיעה' בעידן 'נט המשפט', נקבע בפסיקה כדלקמן: "אין להתעלם מכך, שפסקי הדין האמורים ניתנו בתקופה אחרת, טרם השינויים מרחיקי הלכת שחלו במערכת 'נט המשפט', המאפשרים כיום לבעלי הדין ולבאי כוחם לעקוב בזמן אמת אחר מתן החלטות ופסקי דין באמצעות מערכת נט המשפט, ודרך ההמצאה העיקרית היא דיוור אלקטרוני. שינויים מרחיקי לכת אלה מחייבים התאמתן של הפסיקה בעניין היחס בין 'כלל ההמצאה' ל'כלל ידיעה' ואמות המידה להתנהלות דיונית בחוסר תום לב למציאות החדשה. ביטוי

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 25728-07-19

לכך ניתן למצוא הן בפסיקתו של בית דין זה והן בפסיקתו של בית המשפט העליון" (ע"ר 54295-12-17 שורץ – אנגל, 31.12.2018, להלן: פסק דין שורץ). בפסק דין שורץ, הוחל 'כלל הידיעה' בנסיבות בהן חלף פרק זמן של כשלושה חודשים מהמועד האחרון להגשת הערעור בהתייחס למועד הידיעה ועד מועד הגשת הערעור בפועל.

בפסיקת בית המשפט העליון נקבע, שניתן למנות את הימים להגשת הערעור מהמועד בו ניסו להמציא את פסק הדין לידי בעל הדין המערער, אם הוכח כי הוא ידע על פסק הדין בצורה מלאה וברורה, והוכח כי בעל הדין המערער פעל בחוסר תום לב לאור ידיעה זו, עת הוא נאחז או אף משתמש בפגם בהמצאה על מנת להשיג יתרון דיוני החורג מתכלית התקנה. עוד נקבע, שחובת תום הלב תיבחן לאור התנהגותו של בעל הדין המערער וחלוף הזמן (ראו: רע"א 8467/06 לובנה אבו עוקסה נ' בית הברזל טנוס בע"מ, 8.7.2010).

בע"א 4637/16 הפטריארכיה היוונית אורתודוקסית נ' פארוק איברהים יעקוב, 15.10.2017, קבע בית המשפט העליון, כי ככל שנוקפים הימים "אין באפשרותו של בעל דין להיבנות מהיעדר ההמצאה ועליו לפעול בתום לב דיוני ולהשיג על ההחלטה על יסוד ידיעתו".

13. בענייננו, המערער לא חלק בטיעוניו על קבלת החלטת התיקון לידי בא כוחו ביום 2.6.2019. זאת ועוד, במערכת 'נט המשפט' מתועדות שתי צפיות של משרד ב"כ המערער בהחלטת התיקון, ביום 4.6.2019 וביום 5.6.2019. במערכת נט המשפט מתועדות גם שתי צפיות של משרד ב"כ המערער בפסק הדין המקורי ביום 29.5.2019.

חרף האמור, לאחר בחינת טיעוני הצדדים, לא שוכנעתי כי מתקיימות בענייננו נסיבות חריגות ממין אלה המצדיקות את החלת 'כלל הידיעה' על המערער. זאת מן הטעם, שלא חלף פרק זמן 'משמעותי' בין המועד האחרון להגשת הערעור בהתייחס ל'מועד הידיעה' לבין מועד הגשת הערעור בפועל (שישה ימים); מאחר שלא הוכחה ידיעה ברורה וממשית של המערער אודות תוכנו של פסק הדין החל מיום 4.6.2019; ומשום שלא הוכחה התנהגות דיונית חסרת תום לב מצד המערער או שימוש בלתי סביר בהליכי משפט על ידו.

הבקשה החלופית להארכת מועד

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 25728-07-19

14. למעלה מהנדרש יצויין, כי אף לו הייתי מגיעה למסקנה שיש להחיל בנסיבות העניין את החריג של 'כלל הידיעה' ולמנות את הימים להגשת הערעור מיום 4.6.2019, היה מקום להיעתר לבקשתו החלופית של המערער להארכת מועד להגשת הערעור.

תקנה 125 לתקנות בית הדין לעבודה, מסמיכה בית הדין או הרשם להאריך מועדים שנקבעו בחוק או בתקנות "טעמים מיוחדים שיירשמו".

בית המשפט העליון קבע עקרונות מנחים להגדרת "טעמים מיוחדים" כדלקמן: **"...במקרה שבו סוכלה הכוונה להגיש ערעור, עקב אירועים שהנם מחוץ לשליטה הרגילה של בעל הדין (מוות, מחלה). טעם מיוחד קיים אף במקרה בו התחולל אירוע שאינו צפוי מראש, ולא ניתן להיערך אליו מראש. גם מצב דברים שבו טעה בעל הדין ביחס למצב המשפטי או העובדתי, כלול בקטגוריה זו, ובלבד שהטעות אינה טעות מובנת מאליה, טעות הניתנת לגילוי על ידי בדיקה שגרתית, שהגשת כל כתב טענות מחויבת בה"** (ע"א (עליון) 6842/00 ידידיה נ' קסט, פ"ד נה (2) 904).

עוד נקבע בהלכה הפסוקה, כי: **"אין בנמצא, בחוק או בפסיקה, רשימה סגורה של טעמים העולים כדי "טעם מיוחד". ספק אף אם ניתן לגבש נוסחה נוקשה אשר כוחה יפה לכל המקרים. אשר על כן, יש לבחון כל מקרה על נסיבותיו הוא" (דב"ע (ארצי) נג/59-9 אליעזר גת – הבנק הבינלאומי הראשון, פד"ע כה 552).**

וכן כי: **"יש ומשקלם המצטבר של מספר טעמים, אשר כל אחד מהם כשלעצמו אינו מהווה טעם מיוחד להארכת מועד, עולה לכדי טעם מיוחד כאשר מצרפים אותם יחד"** (עא"ח (ארצי) 1005/02 קובטי הישאם - מועצת העדה האורתודוקסית בנצרת, 19.6.2002).

שיקול מרכזי בהכרעה בבקשה להארכת מועד להגשת ערעור, עניינו בעוצמת הפגיעה בציפיות הצד שכנגד לסופיות ההליכים. בבואו להכריע האם להאריך את המועד להגשת ערעור, על בית הדין לשקול זה מול זה את משקלו של 'הטעם המיוחד' ואת אינטרס הסופיות של בעל הדין האחר, כאשר: **"ככל שאינטרס הסופיות של בעל הדין האחר הוא מובהק יותר, והסתמכותו על חלוף המועד ברורה יותר, כך יהיה מקום לדרוש שלטעם המיוחד ישווה אופי של העדר שליטה או תקלה שאינה רגילה או צפויה"** (ע"א (עליון) 6842/00 ידידיה נ' קסט, פ"ד נה (2) 904).

על כל אלה נוסיף, כי **סיכויי הערעור** מהווים אף הם שיקול מרכזי ומכריע בהחלטה בדבר הארכת מועד (ראו: בש"א 604/05 טובה אירלנדר נ' הסתדרות העובדים

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 25728-07-19

הכללית החדשה, 21.8.2005; ע"ר 25156-09-16 איקיוטק דיגיטל וויז'ן בע"מ – רחל סילמו, 15.5.2017; עא"ח 19/07 חיים גלעד – צים חברת השיט הישראלית בע"מ, 28.6.2007).

15. במקרה שלפני, וכאמור מעבר לנדרש שוכנעתי, כי מתקיימים טעמים אשר משקלם המצטבר מצדיק היעדרות לבקשה החלופית להארכת מועד.

ראשית, ככל שאכן קיים איחור בהגשת הערעור, הרי שמדובר באיחור בן 6 ימים ולא באיחור ממושך או קיצוני. שנית, המערער היה רשאי להמתין זמן סביר לקבלת פסק הדין לידי באחת מדרכי ההמצאה הקבועות בתקנות. העובדה שהמערער לא השתהה תקופה ארוכה טרם הגשת הערעור כאשר נוכח שלא נעשתה המצאה כדין של פסק הדין לידי, שוקלות לזכותו. העדר השתהותו של המערער אף הפחיתה את הפגיעה באינטרס סופיות הדיון של המשיבה, שמצידה לא הצביעה בטיעוניה על פגיעה קונקרטי או ממשי באינטרס סופיות הדיון שלה.

אשר לסיכויי הערעור - לאחר עיון בפסק דינו של בית הדין האזורי ובחומר המצוי בתיק בית הדין, לא ניתן לקבוע בשלב מוקדם זה כי סיכויי הערעור טובים באופן מובהק. עם זאת, חלק מטענותיו של המערער בערעור ראויות לבחינת ערכאת הערעור, ובכלל זה, הטענות הנוגעות ליישום ההלכה הפסוקה בעניין סיווג עילת פיטורים כ'אי התאמה' או כ'עבירת משמעת' לעניין החובה לנקיטה בהליך משמעתי מכח הוראות סעיף 171 א לפקודת העריות (נוסח חדש). משקלם המצטבר של טעמים אלה, מצדיק היעדרות לבקשה החלופית להארכת מועד.

16. כללם של דברים - על יסוד כל האמור, הבקשה לסילוק הערעור על הסף נדחת והערעור מתקבל לרישום.

17. מזכירות בית הדין תקבע את התיק לדיון לפני מותב ותשלח לצדדים החלטה על הגשת סיכומים.

18. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, ט' אייר תש"פ (03 מאי 2020) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

אפרת קוקה, רשמת

בית הדין הארצי לעבודה

ע"ע 25728-07-19

